

Vaardigheden, stress en executief functioneren van cliënten in bewind, schuldhulp en Wsnp

*Rosanne Oomkens
&
Nadja Jungmann*

7 juni 2022

Waarom dit onderzoek?

- Wat beïnvloedt doorstroom in de keten tussen beschermingsbewind, gemeentelijke schuldhelpverlening en Wsnp
- Behoefte: inzicht in verschillen tussen cliënten in de drie voorzieningen in:
  - Financiële vaardigheden
  - Chronische stress
  - Executief functioneren
  - Life events

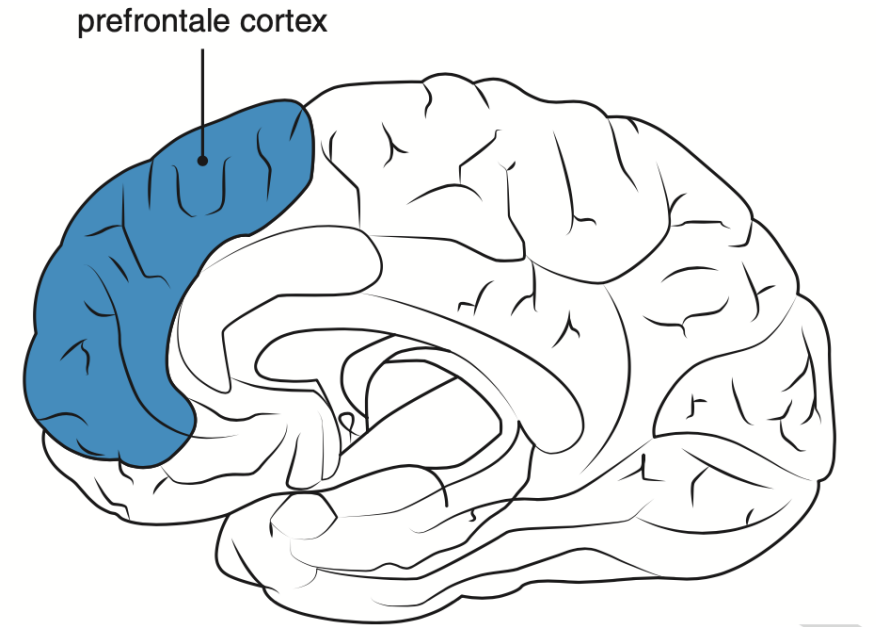
Financiële vaardigheden

- Bijhouden budget, kiezen verzekering, onderscheiden reclame en post
- Financiële vaardigheden van de groep onder **bewind** zijn **lager** dan de groep in de **Wsnp**

Executief functioneren

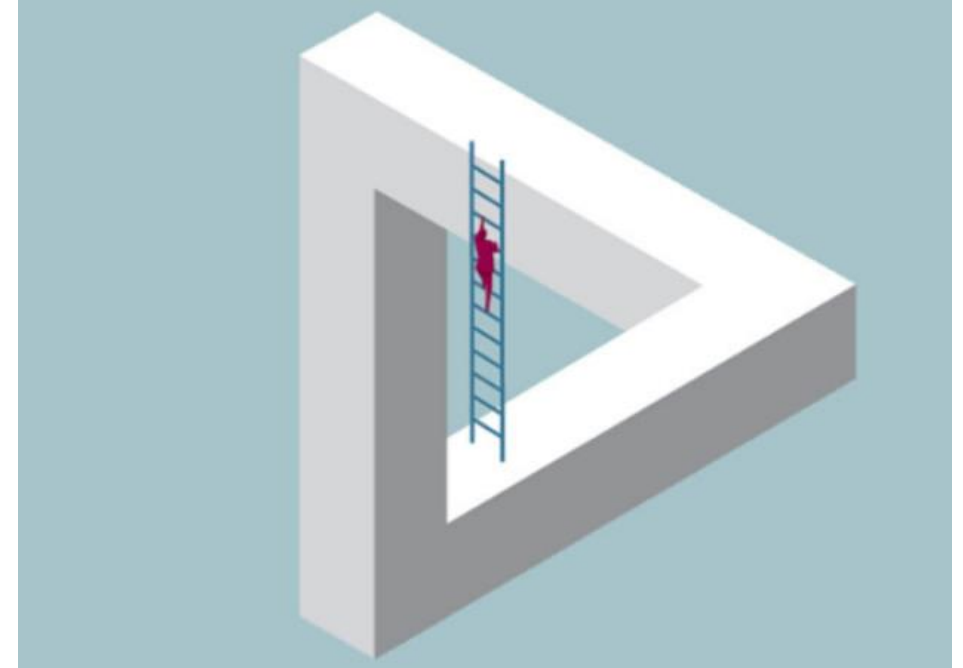
- Plannen, reguleren van emoties en gedrag
- Groep onder **bewind** heeft **geringer** vermogen om te plannen en emoties en gedrag te reguleren dan de groep in de **Wsnp**
- Groep onder **bewind** heeft **geringer** vermogen om emoties en gedrag te reguleren dan de groep in de **schuldregeling**

Chronische stress

- Vragen over focus op geld en gezondheid
- Groep onder bewind ervaart *slechtere* gezondheid dan groep in schuldregeling. Ook ervaren zij significant *meer* financiële schaarste dan groep in schuldregeling.

Regelen van schulden lijkt dus rust te brengen.

Life events

- Mate waarin er ontregelende omstandigheden spelen zoals scheiding, verhuizing, problemen kind, pensioen.
- Geen grote verschillen in aantal life-events tussen groep bewind, schuldregeling en Wsnp

	(n=258)
Niet werkgerelateerd	
Verhuizing	43%
Einde relatie	39%
Relatieproblemen partner	31%
Overlijden familielid	27%
Problemen kind	11%
Overlijden vriend(in)	10%
Ziekte kind	7%
Overlijden partner	3%
Overlijden kind	2%
Werkgerelateerd	
Arbeidsongeschikt < 1 jaar	30%
Van baan moeten veranderen	26%
Problemen werk	18%
Pensioen	3%

Samenvattend

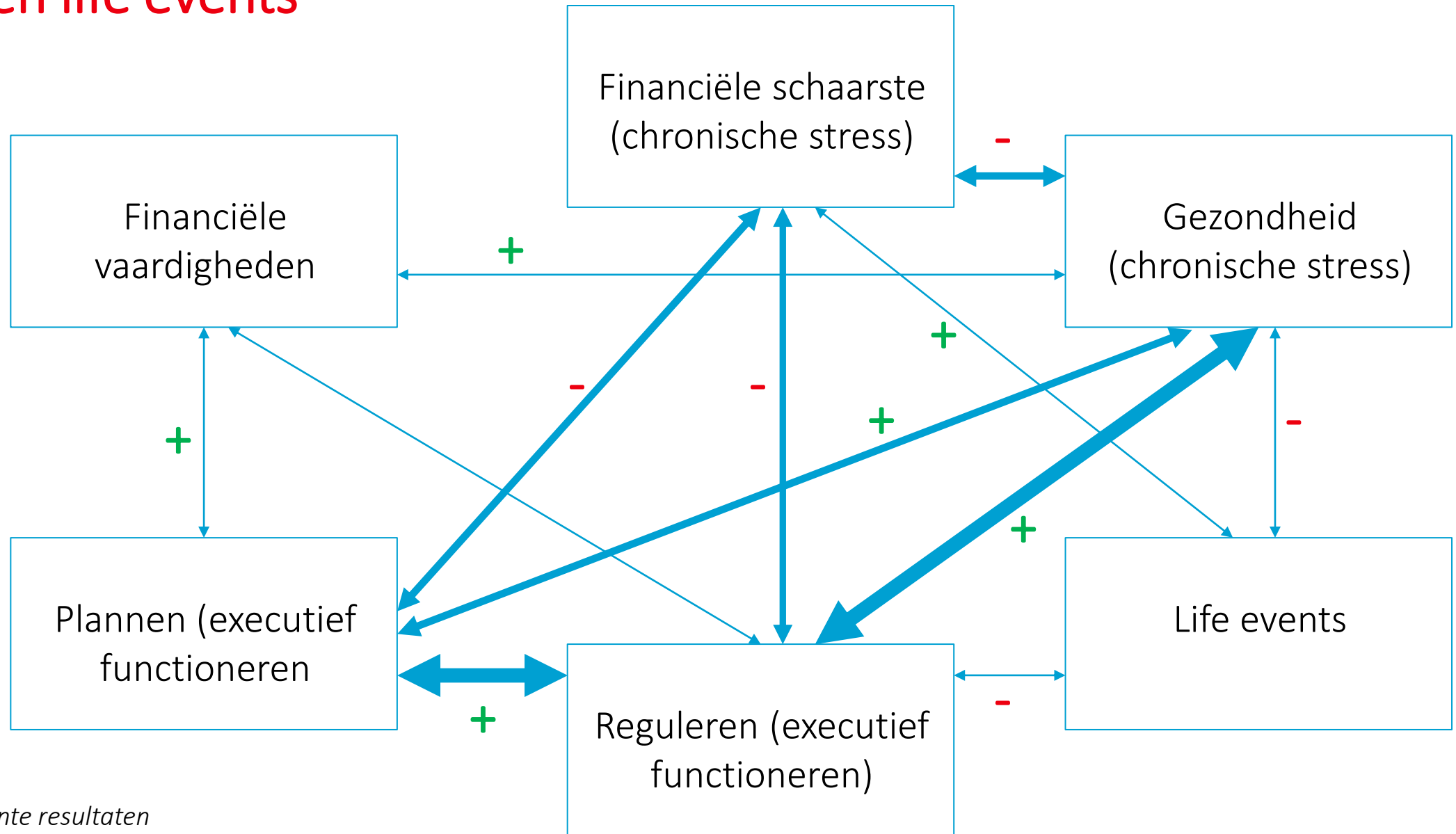
Groep onder **bewind** scoort lager dan **schuldregeling** en **Wsnp**

Kwetsbaarheden:

- Lagere ervaren gezondheid
- Lagere financiële vaardigheden
- Meer ervaren schaarste
- Relatief zwakkere executieve functies

Geen significante verschillen op life-events

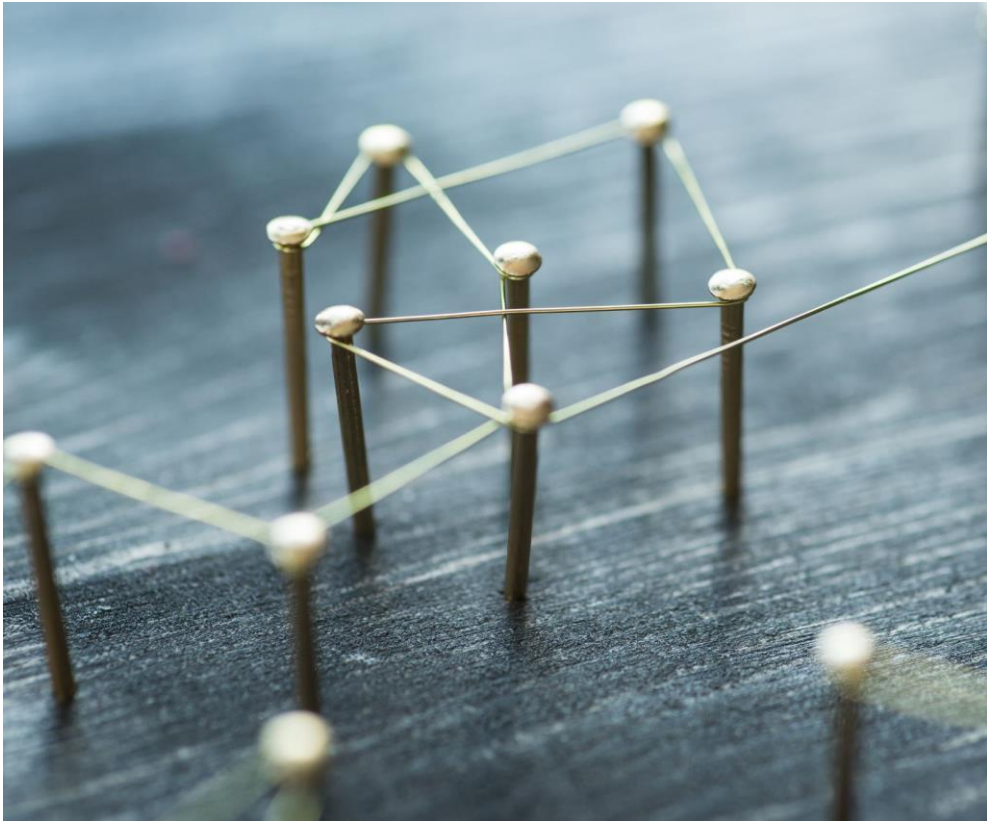
Samenhang financiële vaardigheden, executieve functies, stress en life events*

* *Significante resultaten*

Observaties van professionals...

- **Klant niet 'klaar'** voor schuldhulpverlening. Komt volgens bewindvoerders relatief weinig voor
  - Uitzonderingen: verslavingsproblematiek, ernstige psychiatrische problematiek en 'onwil' klant
- **Gebrek** aan goede **samenwerking & afstemming** in de keten
  - Slechte ervaringen van bewindvoerders met schuldhulpverlening (wantrouwen)
  - Misvattingen (m.n. over starten Wsnp-traject)
- **Hoge werkdruk** beschermingsbewindvoerders en schuldhulpverleners
- **Verkeerde financiële prikkels** op diverse plekken in het systeem

Constateringen

1. Er is **samenhang** tussen immateriële kenmerken en de voorziening waar gebruik van wordt gemaakt
2. De groep onder **bewind** is kwetsbaarder dan groep in **schuldregeling** en **Wsnp***
3. Interviews geven **weinig indicatie** dat vaardigheden, stress en executief functioneren doorstroom beïnvloeden
4. Doorstroom hangt ook samen met andere factoren
5. **Professionals lijken meer naar processen en trajecten te kijken dan naar immateriële kenmerken cliënten**

*In de groepen schuldhulp en Wsnp kunnen cliënten ook onder bewind staan.

Vragen voor vervolg

1. Hoe kan de interesse en aandacht bij professionals voor een systematische analyse van gedrag en motivatie worden bevorderd?
2. Welke overige belemmeringen moeten en kunnen geslecht worden?
3. Hoe groot is, en wat kenmerkt, de groep die de gevraagde offers/concessies voor een oplossing *niet* willen doen?
4. In hoeverre beïnvloeden voorzieningen gedrag?
5. ....

Wat hebben we onderzocht

Klantfactoren

- Financiële vaardigheden
- Chronische stress
  - gezondheid
  - financiële schaarste
- Executief functioneren
  - plannen
  - reguleren
- Life events

Overige factoren

- Samenwerking in de keten
- Toegangscriteria
- ...

Verschillen tussen doelgroepen?

Enquête onder klanten (n=258)

- Mensen onder beschermingsbewind
- Mensen in schuldregeling (met of zonder schuldenbewind)
- Mensen met Wsnp-bewindvoerder

Hoe verklaren professionals verschillen in doorstroom?

Interviews met 35 professionals

Soepele doorstroom in het systeem = **passende ondersteuning voor de klant**
= klant voorop!